

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

ÚSTAV
TECHNICKÉ
A EXPERIMENTÁLNÍ
FYZIKY ČVUT V PRAZE

Sociologický ústav
Akademie věd ČR

VJ01010116

„Centrum pro podporu obyvatelstva pro případ skutečného nebo domnělého vzniku mimořádných jaderných a radiačních událostí“

-

workshop

STAV K 24.11.2021

Ing. Jaroslava Merunková (manažerka projektu)

Osnova:

- 1) Účastníci
- 2) Základní informace o projektu
- 3) Cíle řešení projektu
- 4) Harmonogram
- 5) Řešitelský tým
- 6) Plánované výsledky
- 7) Různé

1. Účastníci projektu

- Ústav technické a experimentální fyziky, ČVUT v Praze (ÚTEF ČVUT) – *Hl. řešitel*
- Státní úřad radiační ochrany, v.v.i. (SÚRO v.v.i.) – *Další účastník*
- Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (IPVZ) – *Další účastník*
- Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. (CVVM SOÚ AV ČR) – *Další účastník*

- Projektová manažerka: Jaroslava Merunková (ÚTEF ČVUT)
- Hlavní řešitel: Ivan Štekl (ÚTEF ČVUT)
- Řešitelé: Jiří Hůlka (SÚRO),
Jan Vevera (IPVZ),
Jiří Vinopal (SOÚ AV ČR)
- Aplikační garant: Státní úřad pro jadernou bezpečnost

2. Základní informace o projektu

Program MV ČR:

VJ – Strategická podpora rozvoje bezpečnostního výzkumu ČR 2019-2025 (IMPAKT 1)

Podprogram 1:

Společné výzkumné projekty

Doba řešení:

01/2021 – 12/2025

Rozpočet: 57 783 333 Kč (2021 – 2025); 13 842 835 Kč (2021)

Hlavní cíl projektu:

- Cílem je rozvoj připravenosti ČR na radiační nehodu. Výzkum se soustředí na bližší porozumění reakcím obyvatel na sociální situaci s rizikem paniky (s využitím analogie pandemie COVID a radiační mimořádné události) s důrazem na vyrovnavání s riziky a identifikaci mechanismů k eliminaci vzniku a šíření obav.
- Součástí je rozvoj matematických metod pro včasné zjištění nebezpečných jevů v mediálním prostředí.
- Bude zkoumán potenciál rozsáhlého zapojení občanů do měření radioaktivity v rámci tzv. „citizen science“ pro zklidnění situace.
- Bude sestaven využitelný detektor a předán v počtu 1000 ks jednotlivcům a institucím včetně zaškolení ve zpracování dat a srozumitelné interpretaci.
- Projekt posílí spojení centra řízení a samospráv a umožní informovanost i v případě výpadku komunikace.

3. Cíle řešení projektu

Hlavní cíl projektu = zlepšení připravenosti ČR na radiační havárii

Vedlejší cíle projektu:

- 1) rozvoj znalostí, metod a nástrojů z oblasti sociologie, psychologie a psychiatrie pro předvídání a zvládnutí obav a paniky při radiační havárii
- 2) rozvoj zapojení občanů do měření radioaktivní kontaminace, vybudování sítě 1000 mobilních detekčních míst
- 3) zvýšení znalostí veřejnosti v oblasti radiační ochrany a kompetencí samo-měření kontaminace
- 4) spolupráce vládních a občanských měřicích systémů při radiačních haváriích
- 5) analytická podpora včasné analýzy informací v médiích a na sociálních sítích pro zvládnutí dezinformací a paniky
- 6) školicí a vzdělávací činnosti pro orgány státní správy, samosprávy, bezpečnostní složky, lékaře a občany
- 7) podpora zapojení škol (studentů).

Dílčí cíle:

- 1) integrovat relevantní výzkumné aktivity v zájmových oblastech napříč výzkumnou komunitou
- 2) vytvářet a efektivně šířit znalosti a dovednosti k posilování schopností bezpečnostního systému:
- 3) prohlubovat znalostní základnu v relevantních oblastech zájmu

4. Harmonogram

- 1. etapa (2021):** analýza zkušeností s občanským měřením v ČR; hlubší studium postojů a chování veřejnosti během vyrovnávání se s rizikovou situací (návaznost s COVID); vývojové práce na detektoru a zahájení vlastní výroby detektorů
- 2. etapa (2022):** pokračování výroby detektorů; studium psychiatrických a psychologických mechanismů šíření nepříznivých zpráv a možnosti minimalizace jejich dopadů; zprovoznění první části databáze mediálních informací; uspořádání prvních workshopů pro bezpečnostní složky, jiné instituce a veřejnost
- 3. etapa (2023):** dokončení výroby detektorů; příprava sběru dat pro databázi mediálních informací (i kontrola primárních vstupů); příprava měřicí občanské sítě pro sběr dat; inovace centrální databáze pro občanská měření; prohlubování znalostní základny v relevantních oblastech zájmu
- 4. etapa (2024):** rozšíření aplikace detektorů na „samo-měření“ vnitřní kontaminace a potravin; proškolení občanů; cvičení v ověření sběru dat pro občanská měření; R&D pro ověření využitelnosti mobilních telefonů; zahájení výstavby a udržování modelů pro detekci změn a predikce šíření zpráv v období krizového vývoje; další pracovní workshopy pro bezpečnostní složky, instituce a veřejnost.
- 5. etapa (2025):** zprovoznění veřejné centrální databáze občanských měření; analýza účelnosti metod a postupů zapojení neprofesionálů do měření; sociologický výzkum přínosu a zájmu o měření; workshopy shrnující výsledky projektu; vypracování souhrnné výzkumné zprávy s doporučením.

4. Harmonogram

1. etapa (2021): analýza zkušeností s občanským měřením v ČR; hlubší studium postojů a chování veřejnosti během vyrovnávání se s rizikovou situací (návaznost s COVID); vývojové práce na detektoru a zahájení vlastní výroby detektorů

Etapa 1a : Analýza dosavadních zkušeností s občanským měřením v ČR

•1.1.2021–31.12. 2021 (probíhá)

•Hlavním výsledkem (výstupem) bude Souhrnná výzkumná zpráva „Analýza stavu občanských měření“ k 31.12.2021

Etapa 1b : Hlubší studium postojů a chování veřejnosti během vyrovnávání se s rizikovou situací

•1.1.2021–31.12. 2021 (probíhá)

•Hlavním výsledkem (výstupem) bude Souhrnná výzkumná zpráva „Paralely a odlišnosti sociálních situací s panickým potenciálem - příklad RMU a pandemie koronaviru v české společnosti“ k 31.12.2021

•Další výstupy v roce 2021:

- workshop pro inspektory SUJB (24.11.2021)
- články : „Willingness to Vaccinate Against COVID-19: The Role of Health Locus of Control and Conspiracy Theories“ (Frontiers in Psychology)
 - „Dissociation, Cognitive Reflection and Health Literacy Have a Modest Effect on Belief in Conspiracy Theories about COVID-19“ (International Journal of Environmental Research and Public Health)
 - „Konspirační teorie jako přirozená součást pandemií“ (Časopis lékařů českých).
 - „Práce se stresem“ (Časopis Vesmír)

Etapa 1c : Detektor radiace pro veřejnost - pokročilý typ

•1.1.2020 –31.3. 2022 (probíhá)

•Hlavním výsledkem (výstupem) bude : „Funkční vzorek Detektor radiace pro veřejnost - pokročilý typ“

5. Řešitelský tým

Celkem 25 osob: 7 - ÚTEF ČVUT, 9 - SÚRO, 5 - CVVM SOU AV ČR, 4 - IPVZ

4 týmy:

- Sociologický tým
- Detekční technologie
- Matematická analýza
- Psychiatricko-psychologický tým

Další spolupracovníci s jasně definovanou oblastí činností

6. Plánované výsledky

VJ01010116-V1: Analýza stavu občanských měření, termín: 12/2021

SÚRO 60%, ÚTEF ČVUT 30%, IPVZ 5% a SOU AV ČR 5%

Vsouhrn – Souhrnná výzkumná zpráva

VJ01010116-V2: Paralely a odlišnosti sociálních situací s panickým potenciálem, termín: 12/2021

SOU AV ČT 30%, SÚRO 30%, ÚTEF ČVUT 20% a IPVZ 20%.

Vsouhrn – Souhrnná výzkumná zpráva

VJ01010116-V4: Detektor radiace pro veřejnost – pokročilý typ, termín: 3/2022

SÚRO, ÚTEF

Gfunk

VJ01010116-V3: článek na téma paralel a odlišností sociálních situací s rizikem paniky (RMU a pandemie) z hlediska skutečného a očekávaného chování obyvatel, termín: 12/2023

Všechny organizace

Jimp – článek ve WOS typu article, review nebo letter

VJ01010116-V6: Specializovaná databáze mediálních informací shrnujících příspěvky ze sociálních sítí a výstupy tradičních médií, termín: 12/2023

Všechny organizace podle zapojení

Vsouhrn – Souhrnná výzkumná zpráva

VJ01010116-V12: Systém pro screeningové měření štítné žlázy občany, termín: 12/2024

SÚRO 100%

Gfunk

6. Plánované výsledky

VJ01010116-V13: Systém pro screeningové měření potravin občany, termín: 12/2024

SÚRO 100%

Gfunk

VJ01010116-V27: Funkční vzorek detekčního čidla na bázi pixelového detektoru, termín: 12/2024

ÚTEF ČVUT 100%

Gfunk

VJ01010116-V7: článek na téma procesů komunikace za podmínek sociální situace s rizikem paniky, termín: 12/2024

Všechny organizace podle zapojení

Jimp – článek ve WOS typu article, review nebo letter

VJ01010116-V8: výstavba a udržování modelů autodetekce změn a predikce šíření zpráv v období krizového vývoje (na základě sociologických výzkumů a spolupráce s IPVZ), termín: 12/2024

Všechny organizace podle zapojení

Vsouhrn – Souhrnná výzkumná zpráva

VJ01010116-V9: souhrnná výzkumná zpráva, termín: 12/2025

Všechny organizace

Vsouhrn – Souhrnná výzkumná zpráva

6. Plánované výsledky

VJ01010116-V11: Centrální pokročilá databáze občanských měření, termín: 12/2025
S – Specializovaná veřejná databáze

VJ01010116-V28: článek na téma aplikace systému občanských měření pro havarijní připravenost, termín: 12/2025

Všechny organizace

Jimp – článek ve WOS typu article, review nebo letter

VJ01010116-V29: článek na téma analýzy psychologických a psychiatrických mechanismů vyrovnávání se s traumaty, termín: 12/2025

Všechny organizace

Jimp – článek ve WOS typu article, review nebo letter

Další výsledky:

2021: W-workshop pro inspektory SÚJB, seznámení s projektem a postupem prací v roce 2021.

2022: W- workshop s aplikačním garantem pro bezpečnostní složky a ústřední orgány státní správy a krajské úřady, prezentace výsledků projektu za první dva roky řešení.

2023 - W : workshop pro občany/veřejnost/dobrovolné hasiče v území ZHP JE Temelin - radiální ochrana, havárie a obsluha nových detektorů, problém paniky.

2024 W : workshop pro občany/veřejnost/dobrovolné hasiče v území ZHP JE Dukovany (za účasti řešitelů) - radiální ochrana, havárie a obsluha nových detektorů, problém paniky.

2025: M : závěrečná konference za účasti aplikačního garanta pro bezpečnostní složky a ústřední orgány státní správy a krajské úřady s prezentacemi výsledků projektu.

7. Různé

- 1) Odpovědné osoby za vedení jednotlivých aktivit: vytvořené společné týmy pro jednotlivé aktivity
- 2) Pravidelná setkání jednotlivých týmů a celého kolektivu (schůze užšího vedení týmu – 7. 4. 21 a 9. 6. 21)
- 3) Důraz na včasné splnění výsledků
- 4) Věcná kontrola projektu ze strany MV – 29. 11. 21

DĚKUJEME ZA POZORNOST